

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS

Koninkr. Stad. 12.
Franco per post. 14.

(Verschijnende driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

16 cents de regel
Dehalve 36 cents regel

DUITSCHLAND.

De Prinsessen van Pruisen, dankbaar voor de diensten, welke aan de lijdende menscheit bewezen worden door de goede zusters van den H. Carolus Barromeus, welke met zoo veel ijver als overleg, het groote burger-hospitaal van Trier bestuuren, hebben aan den opper-president der Rijn-provinciën, voor de kapel van dat hospitaal een kostbaar kruisbeeld, een rijk gitaarkleed en een zilver vergulden rekonstrans, welke middelenring met brillanten omzet is ten geschenke gegeven. Deze Koninklijk milddagift is aan de overste door bemiddeling van den heer Goerz, maire der stad Trier, ter hand gesteld.

Het Oostenrijksch gouvernement heeft besloten om belangrijke veranderingen in het douanen stelsel in te voeren. Men weet nog niet op welke handelsartikelen deze veranderingen betrekking hebben. Maar het schijnt dat het verbod van invoer afgeschaft en door gematigde regten zal vervangen worden.

Dit besluit heeft eens hevige sensatie te Weenen veroorzaakt.

SPANJE.

Barcelona 1 Julij. De gouverneur van Montjuich, door den generaal Serrano gesommeerd, heeft verzocht om twee officieren naar Seoane te mogen zenden, ten einde zich van de waarheid der pronunciamientos te verzekeren. Zulks is hem toegestaan. De generaal Serrano is naar het hoofd-kwartier van Castro, te Cervera vertrokken.

De belangrijkheid der Spaansche tjdningen wordt steeds grooter. Pampeluna, Cordova, Ceuta, Algeiras en het leger van San-Roque hebben de beweging gevolgd. Pampeluna is eene plaats van den eersten rang. Daar de opstand hier stad ook die van Estella en Vittoria heeft ten gevolge gehad, zal dezelve waarschijnlijk ook wel de overige van Navarre en der Baskische provinciën na zich slepen, behalve Saint-Sébastien, welke tegenovergestelde belangen heeft.

Het wordt bevestigd dat de generaal van Halen het beleg van Grenada opgeheven heeft. Alsoo trekken de troepen van Espartaco op alle plaatsen terug, zoowel te Grenada als te Valencia en in Catalonie.

De vrees voor het bombardement is te Barcelona verdwenen. Sedert de terugtocht van Zurbarano, heeft de gouverneur aangekondigd dat hij geene instructiën had om langer bij zijn dreigen te volharden, hij zal de stad niet beschieten mits men ook geene vijandelijkheid plegt. De bevolking begint weder binnen de stad te komen. Gedurende twee dagen, was de stad bijna geheel en al ledig, iedereen had zijne goederen en huisraad medegegomen; op de wegen zag men niets dan karren, welke de goederen naar de naburige dorpen vervoerden. De inwoners van Barcelona geven hever hunne huizen aan de bommen van den regent prijs, dan zich ten tweede male aan hem te onderwerpen.

Het verlaten der stad en der buiken wordt voor

nadrukkelijk en standvastig het gevoelen van Barcelona is. Dit groot besluit, mede den aard der zaken veranderen, daar de bedreiging van een bombardement in het vervolg geenen invloed meer op den opstand in Catalonie zal uitoefenen. Zoo lang een sterker leger de opstandelingen niet noodzaakt binnen de plaats te blijven, blijft het fort Montjuich zonder magt, wijl het niets kan beschieten dan ledige muren. Thans is de botsing in het veld voor Lerida overgebracht. Castro en Prim zijn, naar men zegt, er op uit om Seoane en Zurbarano te omsingelen, hen te noodzaken zich binnen hunne plaats op te houden; en zich terzelfder tijd te verspreiden met de militie der hooge valleien, welke op Balaguer aankwam. Het dagblad van Barcelona, de *Imparcial*, meldt dat men eene nationale centrale junta organiseert, welke zich onmiddellijk te Valencia zal vestigen; derzelver doel is om er het ministerie Lopez te vereenigen. Dezelve zal bestaan uit twee leden van ieder der in de provinciën aangestelde juntas.

Naar men zegt zou koningin Maria Christina niet werkeloos zijn gebleven in den spaanschen opstand, en haar doel is de grenzen over te trekken zoodra de overwinning aan de zijde der opstandelingen zou zijn.

Thans is het niet meer twijfelachtig, dat, ofschoon niet de naam van Maria Christina te midden der spaansche volksbewegingen uitgesproken worde, de ex-regentes vele aanhangers onder de opstandelingen telt, en zij hoop voedt, van de gebeurtenissen te zullen partijtrekken. Men weet thans dat de generaal Lopez in regstreekse briefwisseling staat met de *Reis de Courcelles*, en dat Espartaco alleen daarom zich gehaast heeft de ministeriele samenstelling te vernietigen, van welke hij het hoofd was, omdat hij deze omhanteling als eene openbare zamenwering tegen hem beschouwde.

De generaal Serrano, minister van oorlog in het ministerie Lopez, en wiens aankomst in Catalonie men vernomen heeft, had laatstelijk in Frankrijk vrouwelijke samenkomsten gehouden met de voornaamste agenten der ex-regentes, en voornamelijk met Narvaez. Er was een volledig uitgesproken plan aangenomen en men was overeengekomen dat de naam van Maria Christina niet eerder zou worden uitgesproken, dan wanneer de zaak des opstands volkomen zou hebben gezegevierd in welk geval Maria Christina voornemens is, zelve in Spanje te komen, en eene rondreis te doen door de provinciën, die zich voor haar hebben verklaard.

Men verzekert, dat zekere spaansche personen niet hebben willen besluiten de bedoelingen van Maria Christina te begunstigen, anders dan op voorwaarde, dat de koningin, onmiddellijk na in Spanje aangekomen te zijn, zich door eenen regent liet bestuuren, die door de Cortes zal zijn benoemd geworden.

FRANKRIJK

Het schijnt dat er een nieuwe opstand onder de Negeren te Havana is uitgebarsten, en men

zegt zelfs dat verscheidene planters met hoone huisgezinnen vermoord zijn. De hertog van Anjou, is van zijn reis naar Algerie den 3 des morgens ten elf ure op de Tuilerien aangekomen. Te Marsaille heeft men hem op eene prachtige wijze ontvangen, en met minder glansrijke feesten wachten hem te Parijs.

De kamer der gedeputeerden heeft in hare zitting van den 3 Julij, de discussie van het wettelijk ontwerp betrekkelijk den ijzeren spoorweg van Marsaille naar Avignon aangevangen. De debatten zijn voortgezet te midden eener algemeene onoplettendheid; de kamer is zigbaar vermoeid, waar om men gelooft dat de discussie niet lang zal duren.

PARIJS, den 2 Julij. Lord Cowley heeft zich gisteren naar het ministerie van buitenlandsche zaken begeven, en aan den heer Guizot eene nota van Lord Aberdeen overhandigd, in welke het Engelsche kabinet stellige ophelderingen verlangt, wegens zekere door het Fransche gouvernement den Spaansche uitgewekenen verschafte middelen, om hen hunne aansluiting tot de Katalonische insurrectie gemakkelijker te maken. De Guizot heeft zoodanige bemoeijing van de zijde der regering volstrekt ontkend, en er bijgevoegd, dat integendeel bevelen aan de prefecten van Pau en Perpignan zijn gezonden, om jegens de Spaansche uitgewekenen de strengste waakzaamheid uit te oefenen, en hen naar binnen in het rijk te doen terug trekken.

Lord Cowley, zegt men, is met des ministers explicatie weinig te vreden geweest en heeft hem brieven verzoond van verscheidene Engelsche agenten, houdende dat de prefecten van Pau en Perpignan bij oogluiking de tegenwoordigheid aldaar van verscheidene aanzienlijke Spanjaarden hadden toegelaten, wier erkend doel was, zich naar Spanje te begeven, om den opstand ter gunste van Maria Christina te organiseren.

PARIJS, den 3 Julij. Dezen middag is den Hertog van Anjou alhier aangekomen.

Ten half één ure, op het oogenblik dat de president Sauzet zich in de vergaderzaal der gedeputeerden verzoonde, bevonden zich daar slechts twaalf leden vereenigd. Meer dan 200 gedeputeerden hadden zich naar Argenteuil begeven, ten einde de ijfplegheden bij te wonen van de overleden achtienjarige dochter van hun medelid den Heer Odilon-Barrot. Eerst ten 2 ure kon de zitting geopend worden, in tegenwoordigheid van een veertigtal leden.

NEDERLAND.

HERTOGENBOSCH den Julij.

Vergadering der Provinciale staten van Noord-Brabant 4 Julij 1845 Present alle Leden. De Gouverneur opent de Zitting. Men onderzoekt, de geloofsbrief van de benoemde Leden, als volgt:

Voor de Ridderschap.

Van de Heeren: Bowier, Martini van Gennep, van der Beken Pasteel (herkozen Leden) en van den Heer de van der Schueren, gekozen in plaats van de Heeren Jhr. de Kuyper.

Voor de Steden.

's Bosch, G. van Beverwijk. -- Bergen op Zoom

Delhez en van Swieten. -- Breda, Faes. -- Geertius-
denburg, Keyenburg, Keyenburg, in plaats van
den Heer Linsen overleden. -- Tilburg, J. N. Die-
pen. -- Willemstad, van Wijngaarden.

4^e District H. de Vries, de Bruyn, van Heyet
Verschoor.

De Gouverneur communiqueert de Vergadering,
dat er is ingekomen een adres van zekeren Schif-
fer wonende te Emmikhoven in het Land van Altena,
gerigt aan H. H. Gedeput. Staten, bevattende punten
van bezwaar tegen de inrichting van een Meer Ker-
schoor voor het 10 District (land van Heusden en
Altena) hoofdzakelijk inhoudende, dat er huizen
zouden hebben plaats gehad in de wijze van ver-
kiezing van dat Lid, en dat er op eene indirecte
wijze zoede zijn geïnfluencerd op de Stemgereg-
tigden tot die inrichting.

De geloofsbriefen der nieuw gekozen Leden in
orde bevonden zijnde, worden dezelve binnen ge-
leid, beëdigd en geïnstalleerd.

De Gouverneur maakt de Leden met het doel
der Vergadering bekend, in eene voor de vuist ge-
sprokene rede.

Het Jaarlijksh Verslag, nopens den Staat der Pro-
vincie van Julij 1842 tot Julij 1843 wordt aan de
Leden medegedeeld, twee Koninkl. besluiten om-
trent het radicaal dat vereischt wordt voor de Le-
den der Tweede Kamer van de Staten Generaal wor-
den gelezen en voor kennisgeving aangenomen.

Almede wordt voor notificatie aangenomen eene
kennisgeving van Z. M., dat de Heeren Mr. Luyben
tot Raadsheer in het Prox. Hof van N. B. benoemd
is, ter vervanging van wijlen de Heer de la Court.

De Gouverneur brengt ter tafel de Concept Be-
grooting der Provincie voor den dienst van 1844.

Dezelve wordt ten fine van onderzoek en om
rapport gesteld, in handen eener speciale com-
missie, waartoe worden benoemd de Leden:

Martini, van der Beken Pasteel, de Rooy, J.
Smits, Gerlach, van Wijngaarden, van de Ven,
H. de Wijk en Bots.

Eene gelijke missive van Gedeput. Staten, over het
Huis van Arrest te 's Bosch, wordt ten fine voor-
schreven gesteld in handen eener bijzondere com-
missie, bestaande uit de Leden de van der Schue-
ren, Mulders, de Kam, J. Smits, Boeracker en
de Quay.

Eene gelijke commissie wordt benoemd, bestaan-
de uit de heeren de Jongh van Beek en Donk,
Delhez, van Swieten, Keyenburg, van Wijngaarden,
Oamen en van Gilse, ten fine als boven over een
verschil van finiet scheiding tusschen deze pro-
vincie en de Provincie Zeeland.

Wordt gelezen een rapport van H. H. Gede-
puteerde Staten met betrekking tot de in eene
vorige vergadering vastgestelde provinciale we-
gen en verder aangevraagde verbetering van Com-
municatien in de provincie, met kennisgeving
dat die van Grave en Maashee's bereids door Z. M.
is goedgekeurd en die van 's Bosch over Nijmen
en Drunen naar Heusden, ter goedkeuring aan
den Koning is aangeboden en daar op de Konink-
lijke vergunning al mede wordt te gemoet gezien,
om dezelve te doen uitwerpen, dat nog in behan-
deling zijn de gevraagde wegen van Waal-
wijk naar Geertswindenbergh, van Bergen-op Zoom
naar Putten, van 's Bosch naar Rommel, van Waal-
wijk naar Tilburg, van Heusden door het land
van Altena naar Wekendore, zoo mede dat als nog
zijn ingekomen adressen tot het aanleggen van
eenen straatweg van Tilburg over Dongen naar den
Groendijk, van Mill en St. Hubert naar Grave
van Orsoy naar Bostel, van Oosterhout naar de
zoogenaamde vijf Beken, het laatste schriftelijk
voorgedragen door het medlid dezer vergadering,
van Weel, die ten dien einde aan de commissie
wordt toegevoegd.

Alle welke stukken, ten fine van onderzoek en
om rapport worden gesteld in handen eener bij-
zondere commissie, bestaande uit de Leden de
Jongh van Beek en Donk, Mulders, Delhez, Faes,
Gerlach, de Quay, van Heyet, H. de Wijk en
Bots.

Voorts wordt lecture gegeven, van eenige inge-
komen adressen, om uit de provinciale fondsen
te worden gesubsidieerd, als: van de Wed. Swil-
dens, van het Prov. Genootschap van Kunsten en
Wetenschappen, van het Genootschap van hoo-
rige Maatschappij, van de steden Bosh, Breda
en Breda voor hunne Teekenschool, van het
Instituut voor de opvoeding te St. Michiels, bestel,
van het bestuur over eene te Breda bestaande in-
richting tot leening der armoede, van het bestuur
der Inrichting van St. Willebrordus te Ouden-
bosch, G. M. tot verbetering van den maatschappij-
lijken toestand der Ingezeleenen van Ruopphen, en
van Heeren Officieren der dienstdoende Schutterij
te Breda, tot daarstelling van een Corps Musikan-
ten bij dat wapen, alle welke verzoekschriften,
ten fine van berigt en consideratie worden ge-
steld in handen der hier voor benoemde Commis-
sie voor de concept Begrooting der Provincie.

Een adres van het tedelijk bestuur van 's Bosch,
om eene bijdrage uit de prov. fondsen, voor de
Casernering der Motechausse in de hoofdstad
wordt ten fine als voormeld, gesteld in handen
eener commissie bestaande uit de leden J. Bo-
wier, Mulders, De Rooy, Diepen, H. Smits, C. A.
van Rijkersvoel, Frederiks en van de Ven.

Een adres van de Polder besturen van Eethen
en Genderen, om teruggave van te veel betaalde
kosten in de digting van eene doorbraak ten jare
1823 in den dijk van toorn. Polder, wordt
tot onderzoek en afdoening gesteld in handen van
H. H. gedeput. Staten.

Een ontwerp reglement tot verbetering der
Paarden-fokkerij in Noord-Brabant, door de
Commissie van Landbouw ingezonden, wordt ge-
steld ten fine als voor, in handen der leden van
Hugenpoth, van der Beken, Pasteel, van Weel-
Suys, de Quay en Verschoor.

Een schriftelijk voorstel van het medlid der
vergadering J. A. Gerlach, ter invoering eener
provinciale belasting tot heffing van 50 procenten
op den principalen Ryks-accijnz van het Binnen-
landsch gedistilleerd tot wegruiming, of vermindere-
ring der jaarlijkse personele omslagen der ge-
meenten enz., wordt gesteld ten fine van onder-
zoek en rapport in handen eener commissie be-
staande uit de Heeren Martini van Geffen, van
de Ven, de Rooy, Keyenburg, de Bruyn, Mat-
tenburgh en Gerlach.

Twee adressen van de Yearisen Rijcksen, Mas-
ters en Nagels om verhooging van gratificatien als
zoodanig worden gesteld in handen der genoemde
commissie van begrooting.

Een adres van de gemeenteh. Ellen en de Leur
om van elkander te worden afgescheiden en ieder
eene afzonderlijke gemeente uit te maken. Wordt
gewezen van de hand.

Een adres van eenige eigenaren van Landerijen
gelegd in sommige Maaspolders houdende ver-
zoek om eene verbeterde uitwatering, wordt ten
fine als boven gesteld in handen eener commissie
bestaande uit de leden Martini van Geffen, Kle-
ter, Rijkersvoel, Mulders, de Quay, van Heijet,
Bijvoet, H. de Wijk en van Beverwijk. Tot het
onderzoek der rekening en verantwoordiging van
den Heer administrateur van Rijkse Schatkist in
deze provincie worden benoemd de leden van
Hugenpoth, van Beverwijk, de Kam, Bijvoet,
Boeracker, J. Smits, Frederiks, de Wijk en
Bots.

Enkele stukken van minder belang worden
voor kennisgeving aangenomen.

Wanneer de vergadering wordt verdragd tot e. k.
Donderdag den 20 en vrijdag den 21 Julij 1843.
In de zitting van den 6 Julij zijn herkozen
tot leden der Staten-Generaal de Heeren Romme
en baron van Teyl van Seronskoken. Tot lid
van het gedeputeerde bestuur jhr. de Voets
in plaats van den Heer Linsen overleden, notaris
H. A. Bijvoet.

Laatste leden Maandag en Dingsdag leverden beide
eene groote godsdienstige plechtigheid op. Mr.
van Luus consecreerde op maandag na, eene pleg-

tige pontificale mis, het Roomsche Katholijk kerk-
hof van Luus, en dezelfde Coadjutor, jhr. van
Gerra, consacreerde Dingsdag op het Goirke te
Tilburg de schoonste en grootste der kerken welke
sinds jaren in Noord-Brabant nieuw is gebouwd.
GRAVENHAGE den 5 Julij 1843. No. 72, heeft Z. M.
benoemd tot secretaris der stad 's Hertogenbosch
jhr. mr. J. B. A. J. M. Verheijen, in plaats van
mr. G. M. van der Ven, oervol ontslagen.

's GRAVENHAGE den 5 Julij. De Staten der pro-
vincie Noord-Brabant hebben besloten aan hunnen
voorzitter, den heer graaf van der Duyn van Maas-
dam, gouverneur dezer provincie, aangeboden eenen
gouden gedenkpenning, voorzien van Z. H. Ed.
Gestr. beeldtenis, als een bewijs van achting en
aandenken aan de vijf en twintigjarige dienst van
dien gunsten staatsambenaar.

Men zegt dat de Heer van Nee verzocht heeft dat
op zijn persoon, bij de aanstaande verkiezingen voor
de Tweede Kamer, geen regard moge geslagen
worden.

De Staten van Utrecht hebben in hunne za-
ting van gisteren den Heer I. K. baron van Golt-
stein op nieuw ingekozen als lid van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal, en tot lid in het col-
legie van Gedeputeerde Staten weder benoemd den
Heer mr. P. A. Kinloopen van Sterkenburg.

Aan het Ministerie van Buitenslandsche Zaken
zijn ten opzichte der buitenlandsche reispassen, de
twee volgende vragen voorgesteld, als: 1, of de hou-
der van een paspoort, wanneer hij daarvan, vóór dan
eens binnen den tijd van een jaar, gebruik wenscht te
maken, in het algemeen verplicht is, het tot dat
einde, telkens aan het visum van den gouverneur
zijner provincie te onderwerpen, en 2, of een
zoodanig visum kan worden verleend, wanneer
de pas op het punt is van te verjaren, zoodanig
dat deze, na den sloop van het dabin bestemd
tijdstip van een jaar, weder voor het doen van
eene reis geldig zou wezen.

Zijne Exc. de Minister heeft op de eerste vraag
geantwoord, dat de daarbij gevraagde verplichting
niet bestaat. Alleen in het geval, dat de houder
van eene reispas zich naar een ander oord wenscht
te begeven dan daarin aanvankelijk is vernield,
moet van dat voornemen door een visum of eene
bijvoeging blijken. De tweede vraag is oitkennend
beantwoord, kunnende de verlenging van eene
reispas alleen dan plaats hebben, wanneer de rei-
ziger zich buiten Lands bevindt op het oogenblik
dat zijn paspoort verjaart en hij niet gezind is de
terugreis dadelijk aan te nemen, in welk geval
hij die kan doen verlengen door zich tot het ne-
derlandsche gezantschap te wenden, in den Staat
waarin hij zich ophoudt.

Uittreksel

Uittreksel uit het VERSLAG nopens den Staat der Provin-
cie Noord-Brabant en de Zaken van Algemeen
belang, voorgekomen bij den Statenraad, Gen-
eraal vergaderende Provincie, sedert Julij 1842 tot
den 6 Julij 1843.

Inwendig beheer en politie, en handhaving der Reglementen en plaatselijke Keuren.

Te dezen opzichte kunnen wij ons in het alge-
meen gedragen, aan hetgeen in het verslag van het
voorzeden jaar is gezegd geworden; alleenlijk
moeten wij hierbij aanstippen, dat de werkzaam-
heden bij de provinciale Administratie, en in over-
redigheid bij de plaatselijke Besturen, voortdurend
vermeerderen, en bij hen, die daarmede belast
zijn veel ijver en inspanning vorderen, om de
geregelde afdoening van zaken zoo men mogelijk
te doen lijden.

Het was ons voorgekomen, dat de opvolging der
bepalingen, voorkomende in de ordonnantie van
den 4 Julij 1822, omtrent de politie der voer-
ten rijtuigen op de openbare wegen in deze Pro-
vincie te wonschen over liet, die woudt om
deze bij vernieuwing te doen afdoen, en

de zorgen der plaatselijke Besturen tot betere handhaving van die bepalingen op te wekken.

De door U. E. G. A., ten jare 1841, gearresteerde verordening tegen het willekeurig innemen van gemeenten- of polders eigendommen, is, zoo als die was liggende, niet vatbaar beschouwd geworden, om met Zijner Majesteits goedkeuring te worden bekrachtigd, doch aan ons werd te kennen gegeven, dat tot een punt van onderzoek zal worden gesteld, of ook bepalingen tegen de aanmatigingen, in die verordening bedoeld, zullen kunnen worden opgenomen in het 3e boek van het nieuwe Wetboek van Strafrecht, hetwelk over de politie handelt.

In den laatst afgelopen jaarkring, werden vele plaatselijke keuren van onderscheiden aard aan ons ingezonden, ten einde wij zouden beoordeelen en ons kunnen verzekeren, of daarin iets voorkwam, hetwelk zoude kunnen geacht worden met de algemeene wetten en verordeningen in strijd te zijn.

De handhaving der verordeningen tot wering der bedelarij en landlooperij, hield bij voortdurend onze bezorgheid gaande, en dit nog te meer, om dat de afnemende welvaart, de toeneming der bedelarij deed vreezen, en de ligging der Provincie op de uiterste grenzen des rijks, maar al te gemakkelijk wegen openstelt voor het binnenkomen in het gewest van allerlei slag van vreemd volk, hetwelk onder den schijn van kleine koopmanschap te drijven, of zich als reizende muzikanten voor te doen, het platte land afloopt, en den geïsoleerd wonenden landman tot last verstrekt.

Daar de ondervinding van vroegere jaren had doen zien, hoe het invoeren van burger-nachtwachten in de gemeenten ten platten lande had medegewerkt, om de openbare veiligheid te verzekeren, zoo moest ons dit van zelve leiden, niet alleen om dien maatregel in stand te houden, maar ook de wederinvoering dier nachtwachten te versoegen, tot welk laatste voorval aanleiding gaf, het leggen van bedrijfbrieven in eenige gemeenten en onderscheidene gedane, doch gelukkig mislukte, pogingen tot brandstichting.

Zulks had dan al ras ten gevolge, dat men minder hoorde gewagen van het plegen van grove misdrijven, die almede beteugeld en voorgekomen werden, zoowel door de doelmatige voorzieningen, welke door den Heer Staatsraad Gouverneur en den Heer Prokureur-Generaal bij het provinciaal Gerechtshof in gemeenschappelijk overleg werden genomen, namelijk het tijdelijk stationneren van brigaden Marechaussées op meer bedreigde punten, als door den ijver en de activiteit, welke in het algemeen de ambtenaren van Justitie en Politie aan den dag legden, onder welke het ons aangenaam is, meer bijzonder te mogen vermelden, de officieren van Justitie bij de onderscheidene rechtbanken, den kanton-Regter tevens Burgemeester te Asten, wien het gelukte een brandstichterschrjver te arresteren, en tot bekentenis zijner misdaad te brengen, en den Veldwachter Saxen van Heerlen, te Uden, wiens onvermoede ijver in het opsporen en opvatten van misdadigers, alzins lofwaardig is, en hem blikt van verdienste heeft doen verwerven.

De Kommissaris van Politie te Bergenopzoom, de Heer Langgert, verzoekt en bekwaam, wegens zijne, hoogerklouwen jaren, een welverdiend cervol ontslag, en stedelijk pensioen; hij werd vervangen door L. LEBARX, hoofd-Agent van Politie daar ter stede.

Verandering of beëindiging in het lidmaatschap der Staten en der Staten-Generaal.

In den loop van dit jaar, moest een derde gedeelte der leden van de vergadering der provinciale Staten afreden, en moesten twee buitengewone vacatures aangevuld worden, die in dezelfde waren ontstaan, door het overlijden van de Heeren Jhr. J. F. de Kuyper en J. Linsen, eerstgemelde voor den stand der edelen en laatstegenoemde voor den stand der steden zitting gehad hebbende.

Al de afgetredene leden zijn herkozen geworden, en de buitengewone vacatures werden aangevuld door de benoeming van Jhr. J. F. Rooda de van der Schueren en den Heer H. J. Krijnsma. Het overlijden van den Heer J. Linsen, die van af de eerste zamenstelling van het Kollegie van gedeputeerde Staten, lid van hetzelfde, en vroeger in onderscheidene gewichtige ambtsbetrekkingen werkzaam bij het gewestelijk Bestuur was, heeft ons gevoelig getroffen, en wij verloren in hem een ijverig en in allen opzichte achtenswaardig medelid; een grooide kennis der administratie, door veeljarige ondervinding verkregen, en een belangrijke behartiging der gewestelijke aangelegenheden, gepaard met oprechtheid en werkzaam omgang, deden hem te recht onderscheiden en algemeene achting verwerven, en zijn gemis wordt zeer betreurd.

Ook het verlies van Jhr. De Kuyper, die vroeger in het gedeputeerd Bestuur zitting had, en bij alle gelegenheden de meest blijken van belangstelling in de welvaart der Provincie gaf, en daartoe zoo gaarne het zijne bijdroeg, heeft ons en gevis ook U. E. G. A. getroffen.

De Heer Linsen moest als lid van het gedeputeerd Bestuur in dit jaare afreden, zodat U. E. G. A. twee vacaturen in dat Kollegie zullen aan te vullen hebben; zijnde de beurt van aftreding voor het lid Jhr. De Vooger mede gekomen.

Eveneens zullen U. E. G. A. te vervullen hebben twee plaatsen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, als uitlopende de tijd van zitting, voor de heeren Mr. R. P. Romm, en J. D. Bardon van Teyll van Berden, welke in dit jaare aftraden.

Aan U. E. G. A. zal mededeeling worden gedaan van den inhoud van het besluit van den 29 januarij, dezes jaars, n. 101, waarbij de bepalingen van het koninklijk besluit van den 8 decemb. 1819, (Staatsblad n. 50), betrekkelijk het ontslag van de leden der Staten-Generaal, voor zoo veel de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal betreft, gewijzigd zijn geworden.

LIBEREN NIEUWS.

Statistisch tableau der Polders in Noord-Brabant. Gedrukt en uitgegeven bij de Boekhandelaars H. Falter en Zoon, te Hertogenbosch 1843.

Door gemacht werk is veldt in een zeer aards lang gevoelde behoefte van een zooveel mogelijk nauwkeurig statistiek overzicht van de Polders in Noord-Brabant.

Op eens uitnodiging door Z. Exc. den Heer Staats-Raad der Provincie, te der tijd, aan den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in derzelve E. de Kruyf gedaan, is dit Statistisch Tableau door de heeren A. De Geus, hoofd-Ingenieur, en Jonkh. E. G. D. van Rapenburg, ingenieur van den Waterstaat van Noord-Brabant, met veel zorg, nauwkeurig bewerkt.

Dit tableau bevat behalve historische aantekeningen, zoo veel mogelijk nauwkeurige opgaven omtrent de ligging, behouding, uitgebreidheid, hoogte, uitwatering enz. der Polders, en het aantal der bevoers van moed, onderzoek, gedane opmetingen en plaats gehad hebbende raadpleging van Besturen, uirkonden, charters, uitgiffbrieven enz. levert een niet onbelangrijk geheel op, waarvan de kennisneming voor de provinciale Administratie en de Gemeenten, Daken en Polders, als voor Ambtenaren in onderscheidene vakken en zelfs voor bijzondere personen, als nuttig en noodzakelijk mag beschouwd worden, zijnde tevens daar achter gevonden eenen Rijksarchiefischen Staat van de waargenomen Waterhoogen op de Rivijsen in en langs de Polders van Noord-Brabant, antegahere eenen overzicht van de Polders, aan welke het Gedeputeerd Bestuur van de Provincie, ten dienste van den Waterstaat, dank der koninklijke ijver den schrijvers, voorschiet de uitgever, ten ruime deel, dat wij hun gaarne toewenschen.

Betaling van Pensioenen

OVER DE TWEEDE DRIE MAANDEN DEZES JAARS. De Administrateur van 's Rijks Schatkist in de Provincie Noord-Brabant, heeft de hebbenden, dat de betaling van Pensioenen over de tweede drie maanden dezes jaars, ten aanvang zal nemen ten zinen kantore, den 1 Julij 1843, van des morgens negen tot twaalf uren (uitgenomen Zon- en Feestdagen). Wijders worden de be- laughebbenden verzocht, dat de betaling over ge- zegde tijd, niet langer zal open gesteld zijn, dan tot den laatste Sept. dezes jaars.

Hertogenbosch den 30 Junij 1843. L. J. DE LA COURT.

Advertentien.

ALGEMEENE POSTWAGEN ONDERNEMING VAN GEND en LOOS.

De Postwaggen, welke op den 1 Julij 1843, zal de DILIGENCE der Onderneming van Breda naar 's BOSCH vertrekken, des namiddags ten 3 ure, in plaats van om 11 ure. Het vertrek van 's BOSCH naar BREDA, blijft vastgesteld op 6 ure des ochtends. KANTOOR Te BREDA, Hotel de Kroon. Te TILBURG, Hotel de Zinne.

KOSTSCHOOLO

te Ruyphen TUSSEN BRED A EN BERGENOPZOOM.

De Onjergeteekende wilsigt den belaugheb- benden, dat hij een KOSTSCHOOLO voor Jong en Leden van de R. G. Oods- dienst opricht heeft, van de ge- vaders inlichtingen zullen volgaarne gegeven worden door den WelEerw. Heer Pastoor en het Gemeente-Bestuur, terwijl de Pros- pectus op franco aanvragen kan bekomen is bij W. C. VAN DEN WILDENBERGH.

AANBESTEDING.

Het GEMEENTE-BESTOOR van Hedikhuyzen, zal op Donderdag den 20 Julij 1843, des namiddags ten drie uren, ten huize van W. van Hoort, op de Haarsteeg, onder medere approbatie van de Edel Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, bij Inschrijving en Opbod AANBESTEDEN.

HET BOUWEN EENER NIEUWE SCHOOL

ONDERWIJZERS-WONING te HEDIKHUYZEN met LEVERANTIE van de daartoe benodigde MATERIALEN. Het BESTEK waarop deze BESTEDING zal plaats hebben, zal van den 10 dezer Maand ten huize van voorn. W. van Hoort, voor de gegadigden ter leting liggen en op den Dag der BESTEDING des morgens van 9 tot 11 uren, de noodige Inlichtingen en Aanwijzingen in loco gegeven worden. Namens het Gemeente-Bestuur van Hedikhuyzen. DE BURGEMEESTER DER GEMEENTE H. C. de Jongh.

Volkschuiten-Dienst

op de Zuid-Willemsvaart. De Stremming der vaart op de Zuid-Willems- vaart, beginnende den 15 Julij e. k., zal in de dienst der Volkschuiten tusschen 's Bosch en Maastricht, vice versa, geener- lei hindernis veroorzaken; als gewoonlijk zal dagelijks behalve des Zondags een Volk- schuit vertrekken van 's Bosch 's namiddags ten vijf, en van Maastricht 's morgens ten zes ure.

RENTMEESTER DER DOMEIN GOEDEREN VAN Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN
RENTAMBT DES HERTOGENDOSCH.
OPENBARE VERPACHTING
T I E N D E N.

De Rentmeester der Domein Goederen van Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN, te 's Hertogenbosch, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Notaris J. J. A. SEM VAN ALPHEN, residentende te Dungen,

Verpachten:
 Op Woensdag, den 19 Julij 1843, des voormiddags, ten 8 ure, te Dungen, ten huize en herberge van J. G. KRITS, aldaar:
 De TIENDEN geheven wordende in de Gemeente Dungen, over den Ouyt van den jare 1843.
 Nadere inlichtingen zijn te bekomen, ten Kantore van den voornoemden Rentmeester, gevestigd in de Keizerstraat te 's Hertogenbosch.
 's Hertogenbosch den 16 Junij 1843.
 De Rentmeester voornoemd,
H. W. VAN GRASVELD.

Voor het Rijk.
 DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

Administratie der Domeinen enz.
Verpachting
T I E N D E N.

De AGENT VAN HET DOMEIN, te 's Hertogenbosch, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, ten overstaan van daartoe bevoegde Autoriteiten op de na te melden plaatsen, dagen en uren Verpachten, alle de in deszelfs Ressort, ten behoere des Domeins, geheven wordende TIENDEN van het Gewas van den jare 1843, als:

- Op Zaterdag den 8 Julij 1843, des voormiddags ten 9 ure, te Veghel, op het Raadhuis, de TIENDEN van Veghel en Schijndel.
- Ten zelfden dage, des namiddags ten 4 ure, te Dinther, op het Raadhuis, de TIENDEN van Dinther.
- Op Maandag den 10 Julij 1843, des voormiddags ten 9 ure, te St. Michiels-Gestel, ten huize en herberge van J. Cors, de TIENDEN van Berticum, den Dungen en St. Michiels-Gestel.
- Ten zelfden dage, des namiddags ten 1 ure, te Boxtel, ten huize en herberge van J. Orrensen, de TIENDEN van Liempde, Gemonde en Boxtel.
- Op Dingsdag den 11 Julij 1843, des voormiddags ten 9 ure, te St. Oudenrode, ten huize en herberge van de Weduwe J. VAN ROBINUS, de TIENDEN van St. Oudenrode.
- Op Woensdag den 12 Julij 1843, des voormiddags ten 9 ure, te Erp, op het Raadhuis, de TIENDEN van Erp en Boekel.
- Ten zelfden dage, des namiddags ten 4 ure, te Nistelrode, ten huize en herberge van de Weduwe L. VAN DER HINGE, de TIENDEN van Nistelrode.
- Op Donderdag den 13 Julij 1843, des voormiddags ten 9 ure, te Nuland, ten huize en herberge van L. VAN DE LAAR, bij de R. K. Kerk, de TIENDEN van Rosmalen, Nuland en Geffen.
- Ten zelfden dage, des middags ten 12 ure, te Oss, op het Raadhuis, de TIENDEN van Oss.
- Ten zelfden dage, des namiddags ten 5 ure, te 's Bosch, ten huize en herberge van W. KOOLLEN, de TIENDEN van Berchem.
- Op Vrijdag den 14 Julij 1843, des voormiddags ten 9 ure, te Megen, in het Logement den Gouden Leeuw, de TIENDEN van Haren en Megen.
- Ten zelfden dage, des middags ten 12 ure, te Lith, in het Veerhuis bij P. J. A. VAN DER LINDEN, de TIENDEN van Lith, Lithoyen, Kessel, Haren en Alem.

- Op Zaterdag den 15 Julij 1843, des namiddags ten 5 ure, te Veght, ten huize en herberge van J. VAN VLIJCK, in het Bijlde de TIENDEN van Eoek, Veght, Cranvoirt en Deuteren.
  - Op Maandag den 17 Julij 1843, des voormiddags ten 10 ure, te Oisterwijk, ten huize en herberge van H. VOCALS, de TIENDEN van Oisterwijk, Haaren, Melcoirt, Udenhout, Heukelap, Berkel en Eschoot.
  - Op Dingsdag den 18 Julij 1843, des voormiddags ten 9 ure, te Tilburg, op het Raadhuis, de TIENDEN van Loon-op-Zand en Tilburg.
  - Op Woensdag den 19 Julij 1843, des voormiddags ten 5 ure, te Waalwijk, ten huize en herberge van de Weduwe DALLEN, de TIENDEN van Nieuwshuyk, Gonsvoeren, Druenen, Waalwijk, Onzenoort en Besoyen.
  - Op Donderdag den 20 Julij 1843, des voormiddags ten 10 ure, te Andel, ten huize en herberge van J. KILST, in de Zwaan, de TIENDEN van Op- en Neerandelen, Herkenbosch.
  - Ten zelfden dage, des namiddags ten 1 ure, te Heerde, ten huize en herberge van H. VERHOEVEN, de TIENDEN van Aalburg, Wijk, Babyloniënbroek, Doeveren, Dronghelen, Eethen, Genderen, Heesbeen, Herpt, Bern, Hedikhuisen, Hils en Meeuwen.
- Allé verlangd wordende Inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den AGENT VAN HET DOMEIN voornoemd, gevestigd in de Keizerstraat te 's Hertogenbosch.*
- N.B. De zoogenaamde Ongelden 10 Cents van den Gulden moeten dadelijk worden Voldaan.**
 Op den Dag der Verpachting zullen geene Pachtpenningen worden aangenomen.
- DE AGENT voornemd,
H. W. van Gravelde.
 ZEGT HET VOORT.

WEGEN VAN MANUFACTUREN EN MODE-ARTIKELLEN
 Hoogstraat G. 73.
 te Rotterdam.

Groote Markt I. 13. Voermarktstraat D. 138 en 139.
MIDDELBURG. BREDA.
 W. MORLEY gerepresenteerd door A. DE VRIES geeft, door dezen kennis dat zijn voornemen is om op verzoek van vele zijner geerde begunstigers eenige dagen, van 10 tot 16 dezer maand, te 's Bosch bij den Heer GOMMERS in het Hotel het Oude Keizershof uit te pakken, en hij alsdan het genoegen zal hebben zijne geerde bezoekers, een aanzienlijke en uitgerichte COLLECTIE der NIEUWSTE ARTIKELS van SMAAK, welke door Engeland, Frankrijk en Duitsland voor dit seizoen geleverd zijn, aan te bieden, om daardoor zijne geerde begunstigers zoo wel alhier ter stede als van de omliggende plaatsen in de gelegenheid te stellen uit eene ruime selectie keuze te kunnen maken.

Door de aanbeveling van het groote en rijke Assortiment der Goederen en de laag gestelde prijze stelt hij zich met een ruim debiet verveerd te worden.

De Notaris H. BERGHIJ, te 's Bosch, zal aldaar op de Smak Haven, op Donderdag den 13 Julij 1843, des morgens ten 9 ure, Verkoopen: een groote partij allerlei soort van TIMMERHOUT.

Even buiten VUGHT, wordt TE HOOR aangeboden **Eene Bultenplaats**, aan den Straatweg van 's Bosch naar Eindhoven, ongeveer 1/2 uur van 's Bosch geschied tot ZOMER en WINTERVEERBLIJF. Te bezorgen onder Lett. B. van 's Bosch, Brieven, bij den Uitgever dezer Courant.

UIT DE HAND TE HOOR OF TE KOOP
TEGEN DEN BERSTEN JANUARIJ 1844.
 Een NIEUWSTEENEN WIND-KOORN- en SCHORSMOLEN, staande bij het dorp te 's Prinsentagg. Nadere informatie te bekomen bij den Notaris RODE, te 's Prinsentagg. Brieven Franco.

INRICHTING
Opvoeding en Onderwijs
 van
R. K. JONGE HEEREN
 te Voorburg bij 's Gravenhage.

De Directie van voornoemde INRICHTING heeft de eer te berigten, dat de LESSEN aan de zelve weder een aanvang zullen nemen op den 10 Augustus e. k., en dat voor den cursus van 1843-1844 nog eenige LERELINGEN kunnen aangenomen worden, welke halve lij diengenen, welke moeten verlaten kunnen Zouen of Papillen, aan geene INRICHTING opgevoeren te zien, verzoekt zich te dien einde voor den 20 Julij aan te melden. Nadere inlichtingen zijn op Franco te verzenden te bekomen bij den Directeur J. C. DE ROODE.

Aan deze INRICHTING wordt tevens gevraagd een **SECONDANT**, niet beneden de 20 jaar, en grondig ervaren in de Vakken van het Lager Onderwijs en de Fransche Taal. Brieven franco.

De Ondergeteekende verwittigt het geerd-publiek, dat hij eigenaar is geworden van het aan de Vugterpoort te 's Bosch, **ALOUDE BEKENDE**

LOGEMENT EN STALLING,
DE EERSTE en LAATSTE STUIVER,
 thans

het Wapen
VAN GELDERLAND;
 welke AFFAIRE hij op denzelfen voet blijft Continuëren, waarin hij zich bij een ieder aanbeveelt.
 Belovende eend prompte en civile bediening.
J. Kraayvanger.

G r a a n m a r k t
 van 's HERTOGENBOSCH,
 van Maandag, Dingsdag en Woensdag
 den 3, 4 en 5 Julij 1843.

Rogge is aan eene aanzienlijke verhooging van f 1.50 en Boekweit aan 40 centen per mud, vlieg weggekocht, Haver niet ter markt; de navolgende prijzen zijn besteld geworden, als:

ROGGE f 8.35 n f 0.15
 BOEKWEIT f 7.15

Het gemis oener graan-beurs te dezer stede, wordt al meer en meer gevoeld, de bakker die door den kleinen aanvoer van Rogge buiten staat is gesteld, zich van het benodigde voor zijne bakkerij te voorzien, moet toevlugt tot den graanhandelaren nemen, bij wien hij tegen minderen prijs zoude kunnen te regt komen, indien alhier eene geschikte graanbeurs aanwezig vond, welke beurs, uithoofde van de zoo in deze stad als omliggende aanwezige graanhandelaren, branders, mouters, olijstijgers, bakkers en gratters, met succes zou kunnen worden aangesteld, en ter verkrijging waarvan, het te wenschen ware, dat geene middelen in het algemeen welzijn werden onbeproefd gelaten.

Zijnde de middelprijs van 88 rogge, waarnaar de maling van het brood op Donderdag den 6 Julij, is gesteld, 7.90 n. De 3 Nederlandsche ponden Roggebrood 38 Cent. Het pond Boter f 0.50 n f 0.60.

EINDHOVEN den 4 Julij 1843.
 De Prijzen der Graanen zijn heeden alhier geweest:
 Rogge f 9.64
 Boekweit f 6.20
 Haver f 3.10
 Het Ned. pond Boter f 0.48
 De 4 " " " " " " " " f 0.50

BEURS VAN AMSTERDAM.
 Heden, Woensdag 5 Julij 43. Ure.
 W. 3 1/2 % 55 1/2, 54 1/2, 51 1/2, 50 1/2, 49 1/2, 100 1/2.
 Handelsmaat 134 1/2, 134 1/2, 134 1/2, 134 1/2.
 17 1/2, 17 1/2, 17 1/2, 17 1/2, 17 1/2, 19 1/2, 19 1/2.
 26 1/2, 26 1/2, 26 1/2, 26 1/2, 26 1/2, 41 1/2.
 Ter Dr. K. van D.A.A. DE ROOIJ, te 's Bosch.